

PRVA KATEHEZA

Obitelj – škola života i kršćanskog poslanja

Cilj:

Prikazati obitelj kao školu života i kršćanskog poslanja te njezinu ulogu u životu župe: život i zajedništvo u obitelji preduvjeti su zajedništva u župi (Crkvi). Župna zajednica je zajednica zajednicā, te je pozvana u Kristovoj vjeri ostvarivati zajedništvo, slavljenje, služenje i svjedočenje. Obitelj je škola života i „mala Crkva“, gdje se uči bezuvjetna ljubav, prihvaćanje različitosti, poštovanje svakog člana, osobito onih najranjivijih, te opraštanje i rast u strpljivosti.

UVODNA PJESMA

GDJE JE LJUBAV, PRIJATELJSTVO

GDJE JE LJUBAV, PRIJATELJSTVO, ONDJE JE I BOG.
SVE NAS SABRA SAD U JEDNO LJUBAV KRISTA,
ZANOS NAŠ I NAŠA RADOST NEK' JE U NJEM,
BOGA ŽIVOG MI SE BOJMO, LJUBEĆI GA.

A NEK' SRCA NAŠA VEŽE LJUBAV PRAVA.
KAD SE, DAKLE, SAKUPLJAMO MI U JEDNO, NEK' SE VIŠE I NE DIJELE NAŠE MISLI.
NEK JE KONAC ZLOBNIM SVAĐAM, A I RASPRAM.
U SREDINI NAŠOJ NEKA BUDE KRIST BOG.

UVODNA MOLITVA

** Bijahu postojani u nauku apostolskom, zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama... Sve su imali zajedničko... I Gospodin je danomice zajednici pridruživao spašene. (Dj 2,42.47)*

** A povrh svega toga – ljubav! To je sveza savršenstva. (Kol 3,14)*

** Podnosite jedni druge i opraštajte ako tko ima protiv drugoga pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! (Kol 3,13)*

- *Gospodine Bože, hvala ti na daru naše obitelji, za svakog člana u našoj obitelji i za naše najranjivije članove! Molimo te za zajedništvo, ljubav i razumijevanje u našim obiteljima. Zaštiti nas od zla i nesreća! Učvrsti vjeru svima kad nam prijete teškoće svakodnevice. Blagoslovi roditelje mudrošću i snagom. Blagoslovi djecu da rastu u mudrosti i milosti. Neka tvoja snaga obasja naše puteve i daj nam ljubavi i razumijevanja u svakodnevnim izazovima. Amen.*

MOTIVACIJA

Voditelj će svim sudionicima postaviti pitanje, a sudionici mogu izreći svoje misli i asocijacije:

- Što za vas znači izraz „zajedništvo“?
- Kako zamišljate pravu obiteljsku ljubav?

POUČNI DIO

Biblijsko čitanje i razmatranje

Voditelj će pročitati biblijski tekst, a nakon toga slijedi razgovor o tekstu:

Bijahu postojani u nauku apostolskom, zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama... Sve su imali zajedničko... I Gospodin je danomice zajednici pridruživao spašene. Dj 2,42.47

- Čime se odlikuje prva kršćanska zajednica?
- Prepoznajem li u našoj obitelji, kao školi kršćanskog života i poslanja, karakteristike prve zajednice?

Zaodjenite se dakle - kao izabranici Božji, sveti i ljubljani – u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega – ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim – mir na koji ste pozvani u jednom tijelu! I zahvalni budite!

Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu! (Kol 3,12–17)

- Na kakvom ponašanju zajednice – Crkve i kršćana - inzistira sv. Pavao?
- Što znači izraz „ljubav – sveza savršenstva“?

Razrada teme katehetskog susreta

- *Obitelj je izvor života i ljubavi*

Obitelj je izvor života, prva i temeljna zajednica u kojoj čovjek doživljava prihvaćenost i bezuvjetnu ljubav. Tu se rađa povjerenje u sebe, u druge i u Boga.

- *Obitelj je „mala Crkva“*

Obitelj je prvi prostor u kojem se živi Evanđelje i uči zajedništvo. Odgaja svoje članove i oblikuju stavove, stvara i odgaja ljude koji mogu ljubiti zajednicu. Obitelj živi služenje te odgaja ljude koji će služiti i u župi: uči darivati, moliti, zahvaljivati, služiti i ljubiti kao Krist.

- *Župa je velika obitelj*

Kao što se mozaik gradi iz kamenčića, tako se župa gradi iz obitelji. Zajedništvo u obitelji donosi kvalitetu, toplinu i snagu cijeloj župnoj zajednici. Obiteljsko zajedništvo preduvjet je župnog zajedništva jer samo obitelji koje žive ljubav, vjeru i međusobno poštovanje mogu izgraditi župu kao veliku, ujedinjenu i živu zajednicu.

- *Kršćansko poslanje i obitelj*

Kršćansko poslanje je temeljni poziv svakog krštenika da svojim životom i djelima svjedoči Krista, naviješta evanđelje i gradi Božje kraljevstvo u svijetu. U svakoj se kršćanskoj obitelji to ostvaruje na poseban način.

Sv. Pavao u Poslanici Kološanima naglašava:

- *identitet zajednice*: vjernici su „izabranici Božji, sveti i ljubljani“ – podsjetnik da kršćanski život proizlazi iz dara Božje ljubavi i izabranja, a ne iz vlastite zasluge;
- *unutarnji stav srca*: nabraja kreposti koje trebaju oblikovati međuljudske odnose u zajednici:
 - o milosrdno srce – suosjećanje prema tuđoj patnji;
 - o dobrostivost – blaga i velikodušna narav;
 - o poniznost – svijest o vlastitim granicama, otvorenost prema drugima i Bogu;

- o blagost – suzdržanost, nenasilnost u ophođenju;
 - o strpljivost – ustrajnost u ljubavi unatoč slabostima drugih.
- *zajedništvo i oprost*: „Podnosite jedni druge praštajući...“ – zajednica se održava kroz sposobnost međusobnog opraštanja, po uzoru na Kristov oprost;
 - *Krista kao uzor*: „Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi!“ – kršćanski moral temelji se na nasljedovanju Krista;
 - *mir i jedinstvo*: „Mir Kristov neka upravlja srcima vašim“ – mir nije samo odsutnost sukoba, nego stanje unutarnje i zajedničke harmonije, znak prisutnosti Duha Svetoga;
 - *zahvalnost*: „I zahvalni budite!“ – zahvalnost je trajni stav vjernika koji prepoznaje Božje djelovanje u svemu;
 - *riječ Kristovu i zajedničku izgradnju*:
 - o „Riječ Kristova neka prebiva u vama“ – poziv na trajno slušanje i promišljanje evanđelja;
 - o „Poučavajte se i urazumljajte“ – zajednica je mjesto uzajamnog rasta u vjeri i mudrosti;
 - *liturgijsku dimenziju*: „Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim...“ – molitva i pjesma izražavaju zahvalnost i jedinstvo u Duhu;
 - *kristocentričnost svega*: „Sve činite u imenu Gospodina Isusa“ – svako djelo i riječ trebaju biti nadahnuti Kristovim duhom i usmjereni na slavu Boga Oca.

„Ljubav – sveza savršenstva“?

- „Sveza“ (grč. *syndesmos*) označava *vezu, ono što povezuje* – ljubav je temeljna sila koja povezuje sve kreposti i članove zajednice u jedinstvo.
- „Savršenstvo“ (grč. *teleiôtēs*) znači *puninu, zrelost* – ljubav dovodi sve druge kreposti do njihove potpune svrhe.
- Ljubav je središte kršćanskog života: ona daje smisao i snagu milosrđu, poniznosti, strpljivosti.
- Bez ljubavi, sve druge vrline ostaju nedostatne ili površne.
- Ljubav je odraz Božje naravi („Bog je ljubav“ – 1Iv 4,8) i znak istinske prisutnosti Krista u zajednici.
- Ona je „sveza savršenstva“ jer jedino ljubav može potpuno ujediniti Crkvu i ostvariti ono na što je pozvana – biti tijelo Kristovo, ispunjeno mirom i zahvalnošću.

Produblјivanje teme - rad u skupinama

Nakon interpretacije biblijskog teksta podijeliti sudionike u skupine (jednu skupinu čine obitelji bez osoba s teškoćama/s invaliditetom, drugu članovi obitelji osoba s teškoćama/invaliditetom, a treću osobe s teškoćama/invaliditetom). Ako nema dovoljno voditelja skupina, mogu se spojiti 1. i 2. skupina.

1. skupina: Obitelji bez osoba s teškoćama/ invaliditetom

Svim sudionicima isprintati biblijski tekst. Rade prema metodi Västeras. Pri čitanju biblijskog teksta koriste se tri znaka: upitnik, uskličnik i strelica (?! →). Sudionik označava upitnikom mjesta koja mu nisu jasna, postavlja pitanja ili pokazuje da ne razumije. Uskličnikom (ili čak simbolom svijeće) označava mjesta koja mu donose važno znanje. Strelica (ili križić) na margini označava riječi koje su ga dimule ili ga dovode u poseban odnos s Gospodinom. Uskličnik stoga označava racionalno područje, strelica emocionalno. Upitnik se odnosi na oba.

Nakon aktivnosti, pozvati sudionike na podjelu razmišljanja. Nakon toga postaviti pitanja:

- Jesu li u vašoj obitelji zastupljene vrijednosti o kojima govore Djela apostolska i sv. Pavao? Obrazložite.
- Prepoznajete li u svojoj župnoj zajednici „obiteljsko zajedništvo“ koje je preduvjet župnog zajedništva?
- Koliko praštate drugima ako vas uvrijede?
- Koliko vam je važan unutarnji mir? Zašto?
- Imate li empatije za osobe s teškoćama/invaliditetom?
- Na koji način pokazujete svoju blizinu, podršku i zajedništvo s obiteljima s teškoćama/invaliditetom?

2. skupina: Obitelji koje imaju osobu s teškoćama /invaliditetom

Svim sudionicima isprintati biblijski tekst. Rade prema metodi Västeras. Prilikom čitanja biblijskog teksta koriste se tri znaka: upitnik, uskličnik i strelica (?! →). Sudionik označava upitnikom mjesta koja mu nisu jasna, postavlja pitanja ili pokazuje da ne razumije. Uskličnikom (ili čak simbolom svijeće) označava mjesta koja mu donose važno znanje. Strelica (ili križić) na margini označava riječi koje su ga dirnule ili ga dovode u poseban odnos s Gospodinom. Uskličnik stoga označava racionalno područje, strelica emocionalno. Upitnik se odnosi na oba.

Nakon aktivnosti, pozvati sudionike na podjelu razmišljanja. Nakon toga postaviti pitanja:

- Jesu li u vašoj obitelji zastupljene vrijednosti o kojima govore Djela apostolska i sv. Pavao? Obrazložite.
- Prepoznajete li u svojoj župnoj zajednici „obiteljsko zajedništvo“ koje je preduvjet župnog zajedništva?
- Koliko praštate drugima ako vas uvrijede?
- Koliko vam je važan unutarnji mir? Zašto?
- Smatrate li teškoću ili osobu s teškoćama/invaliditetom u obitelji blagoslovom?
- Na koji način pokazujete svoju blizinu, podršku i zajedništvo s ostalim obiteljima s teškoćama/invaliditetom?

3. skupina: Osobe s teškoćama/invaliditetom

Postaviti pitanje sudionicima:

- Prepoznajem li u obitelji zajedništvo, ljubav i brigu svojih ukućana za mene? Što sve čine za mene?
- Jesam li se nekada ljutio na mamu i tatu, ostale ukućane? Zašto?
- Kako mogu pokazujem dobrotu i ljubav prema svom prijatelju, roditeljima ili ljudima koje susrećem?

Nakon razgovora, uputiti ih u zadatak:

Napišite, nacrtajte ili izradite neki simbol ili predmet koji biste htjeli darovati nekom članu skupine te tako pokažite konkretan znak svoje ljubavi. Izradite još jedan simbol koji biste htjeli darovati članu obitelji.

Kad završe s radom, mogu izmijeniti simbole jedni s drugima, a drugi simbol će dati članu obitelji u plenumu.

Refleksija na rad u skupinama – plenum

Predstavnik skupine kratko kaže o čemu su razgovarali u skupini, a osobe s teškoćama/invaliditetom pokazuju radove te daju dar svom članu obitelji.

Sudionici/obitelji bez osoba s teškoćama/invaliditetom mogu izreći svoj osvrt na važnost međusobnog prihvaćanja i življenja kršćanskih vrijednosti.

Sudionici/obitelji s osobama s teškoćama/invaliditetom mogu posvjedočiti kako je osoba s teškoćama/invaliditetom promijenila obitelj i naučila ih većem suosjećanju i prihvaćanju.

Sudionici/osobe s teškoćama/invaliditetom daju dar koji su izradili te kažu razlog zato su to izradili i kome su poklonili.

KATEHETSKA ZADAĆA – VODIČ ZA DJELOVANJE

- Pročitaj Post 1,27–28 ili Post 2,18–24 te napiši kratki sastavak na temu *Moja obitelj u Božjem planu*. (Što mi ovaj tekst govori o Božjoj zamisli obitelji? Kako se ostvaruje Božji plan u mojoj obitelji?)
- *Obitelj – „mala Crkva“*. Napišite kako vaša obitelj sudjeluje u životu župe. Na koji biste se način mogli više uključiti u život župe (npr. *misa, ministranti, čitači, zbor, Caritas, susreti obitelji*).
- Kao obitelj, odaberite način na koji ćete ovaj tjedan biti „poslana obitelj“ (npr. posjetiti stariju osobu, pomoći susjedu, moliti za nekoga, sudjelovati u župi). Zapisati: *Što smo učinili i kako smo se osjećali?*
- Dogovorite zajedničku molitvu krunice ili Časoslova s jednom obitelji koja je na susretu.
- S članovima svoje obitelji sastavite *Molitvu za Nacionalni susret obitelji*. Molite tu molitvu svakodnevno, pripremajući se za susret.

Ili na listiću isprintati praktične prijedloge za sudionike katehetskog susreta. Svaki sudionik pojedinačno izvlači poruku i to pokušava ostvariti tijekom sljedećih dana.

1. *Obiteljski krug zahvalnosti* – svaki član obitelji izgovori za što je zahvalan i pohvali drugog člana obitelji.
2. *Dan bez prigovaranja* – pokušati barem jedan dan svjesno ne prigovarati, nego jedni druge bodriti.
3. *Obiteljska gesta ljubavi* – osmisliti mali znak pažnje (pomoć, crtež, pismo podrške) za članove obitelji ili osobe s invaliditetom.

ZAVRŠNA MOLITVA

Prijedlog 1.

Sudionici susreta izreknu spontanu molitvu zahvalnosti za obitelj.

Prijedlog 2.

Gospodine, hvala ti za dar obitelji! Nauči nas ljubiti i prihvaćati jedni druge, da naše obitelji budu mjesta tvoje prisutnosti i mira. Amen.

Prijedlog 3.

Gospodine, hvala ti za našu obitelj! Pomozi nam da budemo jedno srce i jedna duša, da se međusobno prihvaćamo i volimo onako kako ti nas voliš. Daj da se u našim domovima uvijek osjeti toplina, razumijevanje i mir. Amen.

